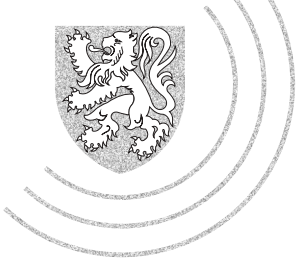
Stuk **945** (2001-2002) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

7 december 2001

VERZOEKSCHRIFT

betreffende de toegankelijkheid van informatie die door de VRT via teletekst of internet wordt aangeboden

VERSLAG

namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heren Carl Decaluwe en Herman Lauwers

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, Eddy Schuermans, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Cis Schepens ;

mevrouw Marijke Dillen, de heren Julien Librecht, Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

mevrouw Margriet Hermans.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert Vanleenhove ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Jacques Laverge, Paul Wille ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Felix Strackx ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

INHOUD

Blz.

1. Procedure 4

2. Hoorzitting van 6 november 2001 4

3. Vergadering van 29 november 2001 5

4. Conclusies 6

DAMES EN HEREN,

1. Procedure

Op 29 mei 2001 diende de heer Xavier Decremer een verzoekschrift in betreffende de toegankelijkheid van informatie die door de VRT via teletekst of internet wordt aangeboden.

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid, bevoegd voor de verzoekschriften, verklaarde het verzoekschrift op 27 juni 2001 ontvankelijk en verwees het voor verdere behandeling door naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

Voorliggend verzoekschrift werd in de commissie behandeld op 6 en 29 november 2001. Op 6 november werd de verzoeker gehoord door de commissieleden. Op 29 november werd in de commissie rond voorliggend verzoekschrift een gemotiveerde beslissing genomen.

2. Hoorzitting van 6 november 2001

De heer Xavier Decremer, deelt mee dat hij in 1972 op korte tijd volledig visueel gehandicapt werd. Sedertdien is hij afhankelijk van verbale informatieprogramma's. Het aanbod van de openbare omroep aan duidingsprogramma's is interessant. Tot voor vijftien jaar werden al die programma's afgesloten met de vermelding van een telefoonnummer waarop men terecht kon voor verdere informatie. De VRT verbiedt haar redacties nu evenwel nog die nummers te vermelden en verwijst naar Teletekst. Dit medium is voor visueel gehandicapten echter niet bruikbaar. De laatste jaren verwijst men bovendien meer en meer naar het internet, dat evenmin bruikbaar is voor visueel gehandicapten, zonder zware investeringen in geschikte aparatuur. Het is volgens de heer Decremer financieel onmogelijk om internetinformatie door middel van spraaktechnologie voor iedereen toegankelijk te maken.

In de huidige situatie belt de heer Decremer het centrale telefoonnummer van de VRT waarna hij wordt doorverwezen naar de redactie. Daar krijgt hij steeds alle gevraagde informatie. Aangezien het de opdracht is van de openbare omroep om informatie te verstrekken, vindt de indiener dat de VRT haar opdracht niet naar behoren vervult. Eén telefoonnummer vermelden neemt tien tot vijftien seconden in beslag. Als er op vierentwintig uur uitzendingen, tien interessante items zijn, is dat dus maar anderhalve minuut. Een peulenschil in vergelijking met de tijd die dagelijks besteed wordt aan verkeersinformatie.

De heer Decremer vraagt de VRT-top in zijn verzoekschrift het verbod op te heffen, zodat de informatie opnieuw toegankelijk wordt voor alle inwoners. De indiener verklaart zich bovendien bereid te helpen door de VRT eventueel te wijzen op bepaalde vergetelheden. Zelfs VRT-medewerker Jan Van Rompaey die volgens de spreker ook met gezichtsproblemen begint te kampen, vertikt het zijn items af te sluiten met de vermelding van een telefoonnummer.

In "Voor de Dag" laat men iedere morgen een financieel specialist aan het woord over de invoering van de euro. Voor bijkomende informatie verwijst men evenwel steeds naar de website. De heer Decremer voegt eraan toe dat men zelfs aan spelprogramma's alleen nog kan deelnemen als men een e-mail stuurt of als men een formulier invult op de website. Hij is al enkele jaren aan het ijveren voor een verbetering van deze toestand en daarom is hij blij dat hij deze problematiek kan aankaarten in het parlement. Hij hoopt dan ook dat er een positieve reactie komt. Hij wil trouwens niet alleen aandacht vragen voor de problematiek van visueel gehandicapten, maar ook voor die van ouderen en doven. Hij heeft hierover al contacten gehad binnen de VRT en daar bestaat bereidheid om te helpen. Alleen de directie is niet bereid om het verbod om mondelinge informatie te verstrekken op te heffen.

Mevrouw Ria Daems, begeleidster van de heer Decremer, heeft een brochure samengesteld die aandacht besteedt aan de problemen die verschillende groepen gehandicapten hebben met de media : visueel gehandicapten, maar ook doven, mensen met een verstandelijke handicap en analfabeten. Ze wijst erop dat recente studies hebben uitgewezen dat twintig procent van de bevolking te kampen heeft met lees- en schrijfmoeilijkheden. Er zijn ook specifieke problemen voor rolstoelgebruikers. Soms worden de kijkers ertoe aangezet een evenement te bezoeken, maar er wordt niet bij verteld of het wel toegankelijk is voor rolstoelgebruikers.

In de brochure heeft ze een lijst met internationaal aanvaarde pictogrammen opgenomen, waarvan men zich zou kunnen bedienen. Deze brochure is dus een afgewerkt product en daarom hoopt ze dat ze ook zal gelezen worden en dat de aanbevelingen in de praktijk zullen omgezet worden. Ze vraagt dat men deze brochure zou kopiëren en aan de commissieleden bezorgen.

De heer Jos Stassen, voorzitter, oordeelt dat het een opdracht betreft van de VRT als openbare omroep. Hij meent dat de commissieleden deze brochure kunnen gebruiken voor zover de problematiek tot hun bevoegdheid behoort. Een deel van de problematiek kan volgens hem beter behandeld worden door de leden van de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen. Hij zal de brochure doorgeven aan de voorzitter van deze commissie, en aan de voorzitter van het parlement.

De heer Carl Decaluwe onderstreept dat het streven van de heer Decremer gerechtvaardigd is. Het Vlaams Parlement heeft hier een opdracht omdat het gaat over de VRT als openbare omroep. Er is dus een decretale basis voor een tussenkomst. De VRT heeft immers de opdracht de brede bevolking te informeren.

Op een vraag van de heer Carl Decaluwé bevestigt de heer Decremer dat het wel degelijk gaat om een beperkte hoeveelheid bijkomende uitleg, bijvoorbeeld om een telefoonnummer, en niet om meer omvattende opdrachten zoals het omzetten van teksten in brailleschrift. Hij meent dat het nuttig zou kunnen zijn de vzw van de heer Decremer te betrekken bij de praktische uitvoering. Hij vraagt zich af of men geen vertegenwoordigers van de VRT zou kunnen horen over deze problematiek. Hij benadrukt wel dat de VRT een onafhankelijke instelling is.

Mevrouw Mieke Van Hecke herinnert eraan dat de verzoekschriftprocedure ingesteld is als een afsluiting van een hele reeks eerder ondernomen stappen. Daarom wil ze graag weten of de heer Decremer zijn vraag al heeft voorgelegd aan de VRT of aan andere instanties zoals de Vlaamse Ombudsdienst, en zo ja, wat het antwoord op deze vraag dan geweest is. Ze vraagt de heer Decremer dat hij de documenten zou overmaken waaruit het antwoord van deze andere instanties blijkt.

De heer Xavier Decremer antwoordt dat mevrouw Annemie Provoost, die bij de VRT verantwoordelijk is voor het gelijkekansenbeleid, het onderwerp keer op keer ter sprake brengt in de raad van bestuur. Er wordt echter niet op ingegaan.

Mevrouw Mieke Van Hecke herhaalt de vraag of de indiener op formele wijze gevraagd heeft waarom er niet op zijn vraag werd ingegaan. De heer Decremer zegt verschillende brieven te hebben verstuurd. Hij heeft nooit enige verantwoording ontvangen van de VRT. De indiener wijst erop dat hij niet alleen contact heeft opgenomen met de VRT, maar ook met het centrum voor gelijke kansen, met de voorzitter van dit parlement en met verschillende ministers. Totnogtoe is er echter nog niets veranderd.

Mevrouw Ria Daems, begeleidster van de heer Decremer, zegt dat ze met eigen middelen de brochure heeft opgesteld, die ze naar alle ministers verstuurd heeft. Van sommige ministers heeft ze echter nog steeds geen antwoord gekregen. Ze heeft wel onder meer een antwoord ontvangen van de voorzitster van het Europees Parlement.

Mevrouw Niki De Gryze wijst erop dat de problematiek van de toegankelijkheid van bepaalde diensten voor gehandicapten een bevoegdheid is van de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen. Ze was aanwezig op een bijeenkomst van de vereniging Licht en Liefde waar een voorstel werd gelanceerd om websites aan te passen aan de behoeften van visueel gehandicapten. Ze wijst er ten slotte op dat de indiener een beroep zou kunnen doen op een persoonsgebonden assistentiebudget.

De heer Decremer antwoordt dat dat zou betekenen dat hij weer eens een beroep moet doen op vrijwilligers. Het initiatief van Licht en Liefde is misschien wel lovenswaardig, maar eerst moet men toegang kunnen krijgen tot het internet : een computer met spraaktechnologie is zeer duur ; bovendien is het niet evident voor een visueel gehandicapte om met deze technologie te leren werken.

De heer Jo Vermeulen wijst erop dat de nieuwe beheersovereenkomst bepaalt dat de VRT zich inschrijft in het gelijkekansenbeleid. Of de VRT zich hieraan houdt kan wordt afgemeten aan dit soort gevallen.

De heer Jos Stassen, voorzitter, zegt dat hij het verslag van de hoorzitting en een formele brief aan de VRT zal overmaken. De commissie zal de indiener op de hoogte brengen van het antwoord van de VRT. Als het antwoord negatief zou zijn, dan kunnen daaruit politieke conclusies worden getrokken.

De heer Xavier Decremer dankt de commissie voor haar luisterbereidheid ; hij meent dat zijn boodschap goed is overgekomen.

3. Vergadering van 29 november 2001

De commissieleden nemen akte van de brief van de heer Bert De Graeve, gedelegeerd-bestuurder VRT, van 22 november 2001.

De heren Carl Decaluwe en Marino Keulen menen dat de nieuwe technologieën die volop in ontwikkeling zijn, spoedig een afdoend antwoord zullen kunnen geven op de problemen die door de heer Xavier Decremer werden geschetst.

De heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, deelt mee dat het Digitaal Platform van de VRT in volle ontwikkeling is. Er staan in concreto twee proefprojecten op stapel te Gent en Antwerpen. Hieruit moet tegen eind 2002 blijken in hoeverre digitale televisie in Vlaanderen verder kan worden ontwikkeld. De mogelijkheden die hierin besloten liggen, zijn van die aard dat aan de gestelde problematiek beslist een antwoord kan worden gegeven.

4. Conclusies

De commissie deelt de zorg van de heer Xavier Decremer zoals verwoord in de hoorzitting van 6 november 2001.

De commissie sluit zich aan bij de inspanningen die door de VRT worden geleverd om via het Digitaal Platform de televisiekijker meer mogelijkheden te bieden, en de websites van de VRT op een kijkersvriendelijke manier op TV te brengen.

Het antwoord van de heer Bert De Graeve, gedelegeerd-bestuurder VRT zal aan de heer Xavier Decremer worden voorgelegd.

De verslaggevers, *De voorzitter,*

Carl DECALUWE Jos STASSEN

Herman LAUWERS